

Onbeperkt toegang tot alle artikelen op nrc.nl

Abonneer

Foto Bart Maat/ANP

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Interview

'In één weekend hebben we de NOW-regeling bedacht'

Fred Paling | Topman UWV Het UWV is druk: de werkloosheid stijgt en honderdduizend werkgevers vragen loonsteun. „Het lijkt alsof we met een tijdmachine in een andere wereld zijn beland”, zegt de topman.

 Christiaan Pelgrim 22 april 2020 om 22:18

 Leestijd 3 minuten

Het voelt onwerkelijk, zegt Fred Paling, bestuursvoorzitter van uitkeringsinstantie UWV. Zijn prioriteitenlijst veranderde vorige maand volledig, in een paar dagen tijd. „Eerst was er nog een grote arbeidskrapte. Nu is vooral de vraag hoe groot de klap wordt die de arbeidsmarkt zal krijgen.”

Deze donderdag komt het UWV met het jaarverslag over 2019. Nu al is duidelijk dat 2020 een compleet ander jaar wordt. Paling: „Het lijkt wel alsof we met een tijdmachine in een andere wereld zijn beland.”

Vorige maand verstrekke het UWV [ruim 40 procent meer](#) nieuwe WW-uitkeringen dan de maand ervoor. En om massawerkloosheid te voorkomen heeft de instantie in tweeënhalve week [de NOW-regeling](#) opgetuigd, samen met het ministerie van Sociale Zaken. Daarmee kunnen noodlijdende werkgevers een groot deel van hun loonkosten vergoed krijgen.

Begin maart kreeg het UWV de eerste coronagerelateerde aanvraag voor werktijdverkorting - de voorloper van de NOW. „Die kwam van een fietsbedrijfje”, zegt Paling. „Dat was afhankelijk van onderdelen uit China, waar de productie ophield.” Daarna kwamen in hoog tempo nog duizenden steunaanvragen binnen.

Overleg met minister Wouter Koolmees (Sociale Zaken, D66) volgde. „Het systeem van werktijdverkorting was helemaal niet berekend op zulke grote aantallen”, zegt Paling. „Aanvragen werden eerst beoordeeld door het ministerie. Daarna moesten wij voor iedere werknemer het WW-recht berekenen. Vervolgens kreeg de werkgever dat WW-geld om de lonen mee te betalen.”

Al snel werd duidelijk: er is een nieuwe, eenvoudiger regeling nodig. „We zijn in een weekend bij elkaar gaan zitten en hebben de contouren van de NOW-regeling bedacht.”

Lees ook:

Een miljardensubsidie tegen massaontslag - maar voor wie precies?

De lancering op maandag 6 april verliep zonder grote problemen. Inmiddels heeft het UWV al meer dan 100.000 aanvragen voor loonsteun gekregen. Er is 1,6 miljard

euro aan voorschotten uitgekeerd aan 88.000 werkgevers met bijna 1,5 miljoen mensen in dienst.

Wat betekent de coronacrisis voor jullie eigen 20.000 werknemers?

„Ook onze medewerkers konden niet op kantoor blijven werken. Onze ict-afdeling heeft ervoor gezorgd dat iedereen thuis kan werken, ook onze mensen in de callcenters. En veel collega's die hun eigen werk rustiger zagen worden, hebben zich spontaan gemeld om mee te helpen met de NOW-regeling. Ik zag een enorme *drive* om te helpen.”

De afgelopen jaren is het UWV meer werklozen persoonlijk gaan begeleiden. Is dat vol te houden nu de werkloosheid oploopt?

„Dat zijn we nu aan het bekijken. We hebben de afgelopen twee jaar extra geld gekregen voor persoonlijke begeleiding van mensen in de WW. Nu er meer aanvragen binnenkomen, hebben we extra mensen nodig bij onze divisie Uitkeren.

„We werken met het ministerie verschillende scenario's uit over het verwachte werkgelegenheidseffect van deze crisis. Daarna zullen we bespreken wat dat betekent voor het aantal WW-aanvragen en onze dienstverlening.”

In de vorige crisis is er flink bezuinigd op het UWV. Bent u bang dat dat weer gebeurt?

Paling denkt een paar seconden na. „Ik kan niet in de toekomst kijken, maar wat ik wel hoop: als de economie weer herstelt en de werkgelegenheid opveert, dan hoop ik dat we de tussenliggende periode goed hebben benut om zoveel mogelijk mensen hun baan te laten houden. En om mensen die toch hun baan verliezen werkfit te houden, bijvoorbeeld met opleidingen. Daar zal beleid voor gemaakt moeten worden.”

Het UWV heeft al jaren een achterstand bij het keuren van arbeidsongeschikten. In 2019 liep die achterstand opnieuw op. Hoe kan dat?

„We zien het aantal aanvragen van een WIA-uitkering voor arbeidsongeschiktheid toenemen. Dit aantal zal de komende jaren waarschijnlijk blijven stijgen, omdat mensen later met pensioen gaan. Dan raken er ook meer mensen arbeidsongeschikt.

„We zijn er afgelopen jaar goed in geslaagd om nieuwe artsen aan te trekken voor deze beoordelingen, maar het duurt vier jaar om hen volledig op te leiden tot verzekeringsarts. We hebben nu al het maximale aantal artsen in opleiding ten

opzichte van het aantal ervaren artsen dat bij ons werkt. We willen hen wel goed begeleiden.

„En we komen nog meer onder druk te staan door de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zzp'ers die in het pensioenakkoord is afgesproken en die wij moeten uitvoeren. Daarom moeten we met de minister in gesprek over andere manieren van beoordelen. Bijvoorbeeld door andere medewerkers te laten helpen bij die beoordeling - maar wel altijd onder de verantwoordelijkheid van de arts.”

Lees meer over de verzekering voor zzp'ers:

Geen verzekerplicht voor ondernemer mét personeel

Welke invloed heeft de coronacrisis op deze keuringen?

„Het wordt er niet beter op. We willen mensen die een WIA-aanvraag doen maximaal beschermen en nu niet zomaar naar ons kantoor laten komen. Ook onze artsen werken vanuit huis.

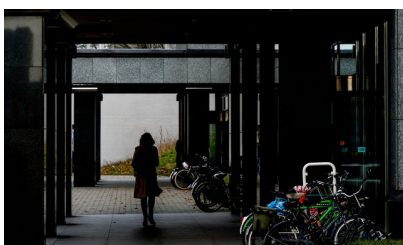
„We hebben nu samen met verzekeringsartsen gekeken welke beoordelingen we op afstand kunnen uitvoeren: telefonisch of met beeldbellen. Als dat niet gaat, krijgen mensen een voorschot en komt de beoordeling later. Maar dat proberen we zoveel mogelijk te voorkomen, want zo'n voorschot moeten mensen soms terugbetalen en dat is erg vervelend.”

Artsenvakbond Novag [waarschuwde laatst](#) dat zo'n telefonische beoordeling meestal onmogelijk is. **Artsen willen hun cliënt kunnen zien.**

„Er is hier een werkwijze voor gemaakt, samen met een vertegenwoordiging van artsen. De lijn is: probeer de beoordeling te doen als dat verantwoord kan. Maar als je het als arts niet verantwoord vindt: doe het dan niet.”

Artsen hebben de volledige vrijheid om een keuring uit te stellen?

„Ja, dat klopt.”

Lees ook:

Verzekeringarts: minder sexy dan hartchirurg, wel hard nodig